

Онищенко Константин,
менеджер з маркетингу

Асоціація «Асоціація інноваційних лабораторій», м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ РИНКОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ У НАДАННІ ПОСЛУГ З АНАЛІЗУ ҐРУНТІВ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ

Сільськогосподарські товаровиробники є суб'єктами господарювання галузі виробництва сільськогосподарської продукції. Дана галузь є матеріальною сферою виробництва та базується на використанні матеріально-технічних ресурсів. В ринковій системі, як і в будь-якій іншій економічній системі, оцінка ефективності роботи здійснюється в грошовій формі. Відповідно зазначеного кожний господарюючий суб'єкт галузі прагне налагодити ефективне виробництво, тобто забезпечити позитивний баланс між вартістю отриманої продукції до вартості витрачених ресурсів. У зв'язку з цим для кожного виробника товарів або послуг важливим є усвідомлення точних потреб у окремих ресурсах для оптимізації обсягів їх використання. Це зумовлює наявність попиту у виробників на консультаційні послуги, зокрема з аналізу рівня ґрунтової родючості та формування рекомендацій з обґрунтованого визначення для використання у виробництві оптимальних обсягів по окремих видів ресурсів.

Ринковий спосіб організації економіки характеризується проявом конкуренції у взаємодії між ринковими суб'єктами. Ринкову систему можна розглядати з багатьох сторін, зокрема з точки зору надавачів послуг або з точки зору їх споживачів. Відносно більш детальної характеристики конкурентних умов роботи надавачів послуг слід відмітити, що надання кожної послуги пов'язано з використанням ресурсів. У свою чергу проблема економіки полягає у різноспрямованості існуючих у людства потреб та обмеженості наявних на планеті ресурсів. Багато авторів відмічають необмеженість людських потреб. Основними чинниками, що їх обумовлюють є: зростання чисельності населення, розвиток виробництва товарів народного споживання, розвиток різноманітних послуг. При цьому еволюція економічного розвитку та прояв науково-технічного прогресу супроводжуються зменшенням обсягу наявних ресурсів, що відбувається як результат їх видобутку або використання. Відповідно цього можна відмітити основну проблему економіки, яка полягає у наявності обмежених ресурсів при необмежених людських потребах [1].

Суб'єкти з надання консалтингових послуг, як і будь-які ринкові суб'єкти, повинні враховувати потреби своїх наявних та потенційних клієнтів. На результати їхньої роботи впливає обсяг наданих послуг. Відповідно цього вони є заінтересованими у збільшенні кількості замовників своїх послуг і обсягу послуг кожного замовника.

В цілому, за поглядом Пола Самуельсона [2], господарюючі суб'єкти стоять перед потребою вирішення трьох взаємопов'язаних економічних проблем. Їх скорочену інтерпретацію можна висловити так: «Що? Як? Для кого?». Пояснення відносно надавачів консалтингових послуг щодо питання «що?» стосується визначення загального переліку послуг або консалтингових продуктів з аналізу ґрунтової родючості, який може бути наданий сільськогосподарським товаровиробникам. Тобто консалтинговими продуктами можуть бути: карта родючості поля, карта поля для диференційованого внесення добрив, рекомендації з вирощування сільськогосподарських культур тощо.

Питання «як?» стосується умов та способів надання послуг. Сільськогосподарські виробники потребують комплексних послуг з охопленням всіх етапів консалтингового

циклу: визначення фактичного рівня родючості ґрунту – визначення рівня внесення мінеральних та органічних добрив під визначений рівень урожайності сільськогосподарських культур – розробка пропозицій з технологічного забезпечення вирощування сільськогосподарських культур для реалізації виробничої програми виробника. В цьому відношенні важливим є уточнення фактичних умов виробництва на місці та відмінностей ґрунтового покриття для визначення норм диференційованого внесення добрив. В цьому відношенні затребуваними є датчики урожайності та датчики протікання вегетаційного процесу.

Питання «для кого?» в сфері консалтингових послуг доцільно інтерпретувати щодо відмінностей надання послуг представникам окремих груп виробників. Як правило надавачі консультаційних послуг є спеціалізованими суб'єктами, повний комплекс послуг яких буде коштувати дорого. Але для поповнення та збереження своєї клієнтської бази для них важливим є диференціювання обсягу, вартості послуг. До складу суб'єктів господарювання сільськогосподарського виробництва відносяться господарства населення, фермерські господарства, сільськогосподарські підприємства середнього та великого розміру. Оплатити повний комплекс послуг можуть мати можливість середні та великі підприємства. Переважно незначні обсяги виробництва господарств населення та фермерів не дають їм можливості замовити та забезпечити реалізацію детальних диференційованих пропозицій з технологічного забезпечення вирощування окремих культур. У свою чергу зацікавити потужних виробників можна тільки за рахунок високотехнологічного інноваційного обслуговування, наприклад за рахунок використання ГІС-технологій та супутникового моніторингу стану ґрунтів та посівів сільськогосподарських культур у процесі їх вегетації.

Головна відмінність трансформування ринкової системи полягає в пошуку шляхів урізноманітнення використання ресурсів у бік їх можливої мінімізації у виробництві товарів та наданні послуг, що обумовлює розвиток відповідної інфраструктури [3]. Доказом в доцільності існування консалтингових структур у сфері надання послуг з аналізу ґрунтів та вирощування сільськогосподарських культур є доведення ними для виробників переваг точного землеробства та диференційованого застосування ресурсів, що безперечно відображається на ефективності їх роботи та переконаності оплаті таких послуг.

Список використаних джерел

1. Кемлбелл Р. Макконнелл, Стенлі Л. Брю. Аналітична економія. Принципи, проблеми і політика. Ч. 2. Мікроекономіка / Пер. з англ. С. Панчишина, О. Ватаманюка, І. Бика. Львів: Видавничий Спілка «Просвіта», 1999. 649 с.
2. Самуельсон П. Економіка : підручник. Львів : Світ, 1993. 495 с.
3. Маркетинг в агропромисловому комплексі: теорія і практика. Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вузів, Тернопіль: «Горлиця», 1999. 162 с.